

СУТНІСТЬ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В СТАРШІЙ ШКОЛІ

Матюха Г.В.

кандидат педагогічних наук, доцент

Тронь О. О.

студентка магістратури

Мелітопольський державний педагогічний університет

ім. Богдана Хмельницького

Ключові слова: англійська мова, інтегроване навчання, освіта, старша школа.

Keywords: English, Integrated Learning, Education, Senior School.

Сучасний розвиток освіти передбачає нові підходи та структури до змісту навчання, спрямованість на оновлення та реконструкцію, гуманізацію та інтеграцію шкільної освіти. Характеризуючи інтеграцію в історичному аспекті, Я. А. Каменський зазначив про необхідність «завжди і всюди брати разом те, що пов'язане одне з одним» [2].

В сучасній методичній науці головною метою навчання англійської мови визначено формування в учнів іншомовної комунікативної компетентності, що означає вміння вирішувати завдання як безпосереднього, так і опосередкованого спілкування з носіями мови у певних сферах спілкування [4].

Для досягнення головної мети навчання англійської мови, як запевняє Ю. І. Пассов, необхідно пізнати іншомовну культуру, навчитися взаємодіяти з людьми іншого світосприйняття. Завдяки вивченню англійської мови як інтегрованого курсу в старшій школі, підвищується результативність оволо-

діння іншомовною комунікативною компетентністю [5, с.19].

Під інтеграцією в старшій школі розуміють взаємопроникнення структурних компонентів різних навчальних предметів, яке призводить до узагальнення отриманих знань та їх комплексності. Такий підхід забезпечує взаємодію й інформаційне взаємозбагачення різних предметів, при якому навчальний матеріал з різних предметів відбирається й об'єднується з метою цілісного, системного й різнобічного його представлення як рідною, так й іноземною мовою.

Інтеграція англійської мови з іншими предметами шкільного начального плану старшокласників безумовно слугує розвитку всіх залучених до інтеграції предметів. Для формування компетентності з інших предметів, пов'язаних з англійською, – це повторення, узагальнення й систематизація знань, отриманих на уроках з цих дисципліни. Для іншомовної компетентності, зокрема

англомовної, – це збагачення іншомовного словникового складу учнів, це розвиток їх мовленнєвих здібностей, як от: читання спеціальних текстів з тем, що вивчаються з інших предметів, аудіювання відповідних текстів, організація обговорення почутого і прочитаного з визначенням основної думки, це продукування висловлювання з власного ставлення до отриманої інформації, що безпосередньо впливає на розвиток комунікативної компетентності старшокласників [3].

Отже, таке навчання – це крок до майбутнього учнів старшої ланки, які сьогодні є мобільними і продовжують отриману в Україні повну середню освіту в країнах Європи. Тому, вільне володіння матеріалом за фахом і його викладення іноземною – це вимога сучасного суспільства до підготовки старшокласників.

Тому, в інтегрованому курсі вивчення англійської мови в старшій школі, враховуючи навчальні програми з англійської мови для старших класів, виокремлюють такі інтегровані змістові лінії, як «Екологічна безпека та сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість та фінансова грамотність», які формують в учнів здатність застосовувати знання та вміння в реальному житті. Як бачимо, ці інтегровані змістові лінії пов'язані зі спеціальностями, які старшокласники можуть обрати по закінченню школи і в майбутньому отримати цю професію.

Аналіз шкільної програми з англійської мови пропонує таку спрямованість зазначених змістових ліній, як-от:

1) «Екологічна безпека та сталий розвиток» направлена на формування в учнів соціальної активності та відповідальності, учні повинні бути готовими приймати участь у вирішенні питань стосовно оберігання навколишнього середовища і розвитку суспільства, усвідомлювати відповідальну роль збалансованого розвитку для наступних поколінь;

2) «Громадянська відповідальність» покликана виховувати відповідального члена суспільства, який розуміє закони і методи їх функціонування;

3) «Здоров'я і безпека», сприяє вихованню емоційного, соціального і фізично розвиненого члена суспільства, який спроможний дотримуватися здорового способу життя і створювати безпечне середовище існування.

4) «Підприємливість та фінансова грамотність» спрямована на формування в учнів усвідомлення фінансової системи [6].

Зазначені характеристики повністю збігаються з характеристиками майбутніх випускників шкіл, визначених в Концепції Нової української школи та Новому законі України «Про освіту» [1].

Проблема інтегрованого навчання англійської мови в старшій школі є новою. Раніше вчителі англійської мови використовували технології міжпредметних зв'язків з предметами, які найбільшим чином взаємодіяли з англійською. Це такі предмети, як всес-

вітня література, історія, географія – зміст яких містив інформацію з географічного положення, історії виникнення й існування країн, мова яких вивчається, розвиток мистецтва цих країн тощо. Паралельно з іншомовними країнами вивчалася й Україна. Проте, цього інтегрованого курсу на сьогодні замало. Як бачимо з наведених вище курсів, сучасне інтегроване навчання готує старшокласників до існування в рідному й іншомовному соціумі і вирішення проблем, як побутового, фінансового, так і професійного плану.

Отже, сутність інтегрованого курсу вивчення англійської мови в старшій школі полягає в формуванні іншомовної мовленнєвої компетентності, підготовці сучасної молоді до комфортного існування в суспільстві, готовності до вирішення різних проблем англійською мовою, вихованні самостійності й відповідальності за результати власної діяльності, в чому, без сумнівів, допоможе інтегроване навчання.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Закон України «Про Освіту». – Режим доступу: <http://www.osvita-konotop.gov.ua/zakon-ukra%D1%97ni-vid-05-09-2017-2145-viii-pro-osvitu.html>.
2. Коменський Я. А. Мир чувственных вещей в картинках. Москва.: Учпедгиз, 1957. – 351 с.
3. Матюха Г.В. Порівняльний аналіз сучасних підходів щодо навчання підростаючого покоління іноземних мов / Г.В. Матюха // Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія: Педагогіка. – Мелітополь, 2005. – Вип. 1. – С. 126-136.
4. Ніколаєва С. Ю. Цілі навчання іноземних мов в аспекті компетентісного підходу // Іноземні мови. 2010., № 2. – С. 11-17
5. Пассов Е. И. Содержание иноязычного образования как методическая категория // Иностранные языки в школе. 2007., №6. – С.13-23.
6. Програма з англійської мови для загальноосвітніх навчальних закладів [Електронний ресурс] // Міністерство освіти і науки України., 2017. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2018-2019/inozemni-movi-10-11-19.09.2017.pdf>.